

Arkivnr: 2017/732-142
Saksbehandlar: Merethe Helland Nordnæs

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Valnemnda		12.06.2018
Fylkestinget		12.06.2018

Søknad om fritak frå verv som vararepresentant for Yrkesopplæringsnemnda

Samandrag

Linn Cecilie Moholt har søkt om fritak frå vervet som vararepresentant frå Yrkesopplæringsnemnda, grunna at ho ikkje lenger er administrerande direktør for bedrifta Karsten Moholt AS. Linn Cecilie Moholt er varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda frå arbeidsgjevarorganisasjonen NHO.

Fylkesrådmannen rår til at Linn Cecilie Moholt får fritak frå vervet som varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda, frå arbeidsgjevarorganisasjonane, for resten av denne valperioden 2015-2019.

Dersom det vert innstilt på at Linn Cecilie Moholt skal få fritak frå vervet som vararepresentant i Yrkesopplæringsnemnda, må det gjerast innstilling til nytt val som vararepresentant i Yrkesopplæringsnemnda frå arbeidsgjevarorganisasjonane.

Forslag til innstilling

1. Linn Cecilie Moholt får fritak frå vervet som varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda frå arbeidsgjevarorganisasjonane, for resten av denne valperioden 2015-2019.
2. For resten av denne valperioden gjer fylkestinget slikt val:
 - Varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda frå arbeidsgjevarorganisasjonane:

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.05.2018

Linn Cecilie Moholt har i E-post den 12.04.2018 søkt om fritak frå vervet som varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda. Fylkesutvalet valde ho som varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda for valperioden 2015-2019, i møte i fylkesutvalet den 19.11.2015.

Ho skriv:

«Jeg søker fritak som vararepresentant av Y-nemnda, da jeg ikke lenger er administrerende direktør i Karsten Moholt AS.»

Moholt har i E-post den 31.05.2018 gitt følgjande grunngjeving for søknaden:

«Som CEO for Karsten Moholt AS hadde jeg et direkte ansvar for lærlinger innen elektro, automasjon og mekanisk fagretning, da bedriften er avhengig av dette. Jeg forsto derfor godt behovet både lærlingene og bedriften hadde for utvikling av lærlingeordningen. Idag arbeider jeg i Equinor Digital Centre of Excellence, som tilhører forretningsområdet COO. Jeg har ikke personalansvar og avdelingen jeg tilhører har heller ikke noen lærlinger eller noe ansvar for lærlingeordningen. Det er en egen enhet som ivaretar lærlingeansvaret for Equinor. Jeg har ikke mandat til å komme med innspill om dette på vegne av selskapet. Jeg har derfor ikke lenger noe grunnlag for å komme med gode innspill for elektro, automasjon og mekaniske fag i forhold til lærlingeordningen, og vil ikke lenger kunne ivareta oppgaven på en god måte.»

Tom Knudsen, regiondirektør i Næringslivets hovedorganisasjon Vestlandet, skriv i E-post den 06.03.2018 til Hordaland fylkeskommune, mellom anna at:

«I forbindelse med at Linn Cecilie Moholt slutter som leder av Karsten Moholt AS ønsker NHO Vestlandet å oppnevne ny vararepresentant til Yrkesopplæringsnemnda.»

I E-post av 09.04.18 skriv Tom Knudsen:

«NHO Vestlandet har oppnevnt ny person som vararepresentant av Y-nemnda etter at du trådte av som leder av Karstein Moholdt AS.»

Yrkesopplæringsnemnda skal føre tilsyn med bedriftsopplæringa i Hordaland. Yrkesopplæringsnemnda har eit utviklingsansvar, og skal ta initiativ til å fremje fagopplæring i arbeidslivet. Nemnda er rådgjevar for styresmaktene i fylket når det gjeld opplæring i fag under opplæringslova. Dette gjeld opplæring i bedrift og i skule. Nemnda har også ei viktig oppgåve med å informere skuleelevar om dei mulighetene som ligg i ei fagutdanning. Yrkesopplæringsnemnda er sett saman av politikarar og representantar frå arbeidslivet.

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæring (opplæringslova) regulerer samansetninga og funksjon for yrkesopplæringsnemnda.

Det går fram av opplæringslova § 12-3 at:

«Fylkeskommunen nemner opp yrkesopplæringsnemnd med oppgåver etter §§ 4-3, 12-3 og 12-4.

Nemnda skal ha medlemmer med personlege varamedlemmer som til saman skal ha brei innsikt i heile fag- og yrkesopplæringa og i nærings- og sysselsetjingsspørsmål. Det skal i alle høve nemnast opp medlemmer frå partane i arbeidslivet etter forslag frå arbeidstakar organisasjonane og etter forslag frå arbeidsgivarorganisasjonane. Partane i arbeidslivet skal ha fleirtal i nemnda. Dessutan skal det nemnast opp minst ein representant for elevar, lærlingar eller lærekandidatar etter forslag frå organisasjonar eller organ som representerer desse. Fylkeskommunen kan be lærarorganisasjonane om forslag til medlemmer i nemnda.

Nemnda vel sjølv leiar og nestleiar. Funksjonstida til nemnda er den same som for fylkestinget. Representantane for elevane, lærlingane og lærekandidatane blir oppnemnde for to år om gongen. «

Rettsleg grunnlag:

1. Fritak frå teneste i verv på grunnlag av søknad er regulert i kommunelova § 15 nr. 2 som lyder:

«2. Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet.»

Om korleis denne regelen er å forstå, går det fram i kommentarene til kommunelova (Overå/Bernt, Kommuneloven med kommentarer):

«Fritak er betinget av at vedkommende «ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet». Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdseggrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Avgjørelsen må nødvendigvis bli temmelig skjønsmessig. Forhold som politisk motgang, endret politisk oppfatning eller utilfredshet med organets arbeid vil imidlertid etter tradisjonell lære som utgangspunkt ikke kunne kvalifisere til fritak. Men etter at man i loven nå også har tatt inn ordet «belastning» som alternativ til «vanskelighet», kan man ikke helt utelukke slike forhold som fritaksgrunn i situasjoner hvor de har ført til helsemessige eller sosiale belastninger for et medlem, Jf. NOU 1990: 13 s. 185 hvor det blant annet uttales:

«Utvalget vil vise til at det kan være usikkert hvor langt begrepet «uforholdsmessig vanskelighet» rekker og foreslår derfor formuleringen»den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning...» for å klargjøre at det også kan være andre forhold enn de som er nevnt overfor som kan gjøre det svært vanskelig for en representant å fortsette i vervet, og hvor det derfor kan være rimelig å frita vedkommende.»

2. Opprykk og nyvalg er regulert i kommunelova § 16 som lyder:

«1. Har medlemmet forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmet såvidt mulig i nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.

2. Hvis medlemmet av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmet inn i den nummerorden de er valgt.

3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomite` og fylkestingskomite` trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den utredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.

4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges en ny leder.

5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalet.

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.»

3. Avtalevalg er regulert i kommunelova § 38 a. Her går det fram at:

«1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

2. Valget skal gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for

hver gruppe som tilsvare antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret og fylkestinget.

3. Kravene til kjønnsbalanse gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidaten fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnåslig balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valgt arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.»

Vurdering:

Det går fram av kommunelova § 15 nr. 2 at kommunestyret og fylkestinget *kan* etter søknad fritta, for eit kortare tidsrom eller resten av valperioden, den som ikkje *uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet*. Problemstillinga her er om Linn Cecilie Moholt kan skjømte sine pliktar som varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda, frå arbeidsgjevarorganisasjonane utan uforholdsmessige vanskelegheitar eller belastningar. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. I kommentarane til kommunelova vert det og vist til at «*Fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører*».

Linn Cecilie Moholt var valt inn som personleg varamedlem frå arbeidsgjevarorganisasjonen NHO da ho var administrerande direktør i bedrifta Karstein Moholt AS. Ho er idag ansatt hos Equinor. Det går fram av både kommunelova og kommentarane til kommunelova, at det skal mykje til for at ein representant skal få fritak frå eit politisk verv. SOM CEO (Chef Excutive Office, ein administrerande direktør) for Karsten Moholt As hadde ho eit direkte ansvar for lærlingar innan elektro, automasjon og mekanisk fagretning. Ho hadde difor ein god forståing for behovet både lærlingar og bedriften hadde for utvikling av lærlingeordninga. No arbeider Moholt i Equinor Digital Centre of Excellence, som er eit heilt anna arbeidsområde. (Drift, kvalitet og sikkerheit.) Moholt skriv at ho ikkje lenger har noko grunnlag for å kome med gode innspel kva gjeld elektro, automasjon og mekaniske fag med tanke på lærlingeordninga og at ho difor ikkje kan ivareta oppgåva på ein god måte. Sjølv om det skal leggjast til grunn ei streng vurdering for å gje fritak, er det fylkesrådmannen si vurdering at vervet som varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda blir vanskeleg å følge opp på ein god måte når ho ikkje lenger har sitt virke på arbeidsgjevarsida – noko som er intensjonen med dette vervet.

Fylkesrådmannen rår til at det vert gitt fritak og føreteke eit suppleringsval.

Dersom Moholt får fritak frå vervet som varamedlem i Yrkesopplæringsnemnda, skal det veljast varamedlem for Yrkesopplæringsnemnda, frå arbeidsgjevarorganisasjonane for den tida ho har fritak. Kommunelova § 16 nr. 5 og nr. 6 regulerer dette forholdet.

I Hordaland fylkeskommune har ein avtaleval, Jfr. kommunelova § 38 a. Ifølgje kommunelova § 38 a nr. 2 vert valet gjennomført på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Krava til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjeld tilsvarende. Valet vert gjennomført med forslag til varamedlem til Yrkesopplæringsnemnda.